

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ НАРОДОЗНАВСТВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Інституту народознавства
НАН України
протокол № 9
від «25» жовтня 2023 року

Голова вченої ради
Інституту народознавства
НАН України,
академік НАН України

Степан ПАВЛЮК

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	03 – ГУМАНІТАРНІ НАУКИ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	032 – ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ
РІВЕНЬ ОСВІТИ	ТРЕТІЙ (ОСВІТНЬО-НАУКОВИЙ)

ЛЬВІВ – 2023

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Історія та археологія» підготовки доктора філософії (PhD) за спеціальністю 032 Історія та археологія галузі знань 03 Гуманітарні науки для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, в якій узагальнюється зміст освіти, тобто відображаються цілі освітньої та наукової підготовки, визначається місце фахівця в структурі господарства держави і вимоги до його компетентностей, інших соціально важливих властивостей і якостей і результатів навчання здобувачів, які визначають специфіку підготовки докторів філософії. Стандарт вищої освіти зі спеціальності 032 Історія та археологія для третього (освітньо-наукового) рівня відсутній.

Відповідно до експертного висновку галузевої експертної ради щодо акредитації, ОНП було опрацьовано та приведено у відповідність з рекомендаціями МОН України. Зокрема внесено обов'язкові структурні елементи ОНП: розділи про ресурсне забезпечення реалізації програми та академічну мобільність, узагальнено та увиразнено перелік програмних компетентностей та програмних результатів навчання та додані матриці відповідностей ЗК, СК та ПРН до освітніх компонентів, надано опис навчальних дисциплін, схему логічної послідовності освітніх компонентів.

Розроблено робочою (проектною) групою у складі:

1. Павлюк С.П., акад. НАН України, д.і.н., проф., директор ІН НАН України, гарант ОНП 032 Історія та археологія
2. Тарас Я.М., д.і.н., проф., зав. відділу етнології сучасності;
3. Сегеда С.П., д.і.н., проф., гол.н.с. відділу історичної етнології;
4. Никорак О.І., д. мист., проф., пр.н.с. відділу народного мистецтва;
5. Радович Р.Б., д.і.н., с.н.с. відділу історичної етнології;
6. Герус Л.М., д.і.н., с.н.с., зав. відділу народного мистецтва;
7. Пацай Т.А., к.і.н., с.н.с., в.о. заст. директора з наукової роботи;
8. Замостяник І.В., к.і.н., в.о. ученого секретаря;
9. Яремчук В.В. – випускниця аспірантури 2021 р.

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Інститут народознавства Національної академії наук України
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: доктор філософії Спеціальність: 032 Історія та археологія Кваліфікація: доктор філософії з історії та археології
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Освітньо-наукова програма «Історія та археологія»
Тип диплому та обсяг освітньо-наукової програми	Диплом доктора філософії, одиничний. Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії складається з освітньої та наукової складових. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки. Обсяг освітньої складової – 56 кредитів ЄКТС. Наукова складова освітньо-наукової програми не вимірюється кредитами ЄКТС і передбачає проведення здобувачами власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді кваліфікаційної наукової праці
Наявність акредитації	умовна акредитація (<i>рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 30 вересня 2021 р., протокол № 16</i>)
Цикл/рівень	НРК України – 8-й рівень вищої освіти FQ ENEA – третій цикл EQF LLL – 8-й рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня «магістр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» та відповідно до «Правил прийому на навчання до аспірантури та докторантури Інституту народознавства НАН України»
Мова(и) викладання	Українська; англійська (для викладання дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування»)
Термін дії освітньо-наукової програми	до оновлення
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	https://ethnology.lviv.ua/
2– Цілі освітньо-наукової програми	
- підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми сучасної історичної науки, етнології, використовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення;	

- створення умов для формування та розвитку наукових шкіл в ІН НАН України, послідовного та якісного здійснення в Інституті наукових історичних досліджень за спеціальністю 032 історія та археологія.

3 – Характеристика освітньо-наукової програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки. Спеціальність: 032 Історія та археологія. Об'єкт вивчення: історична дійсність, процеси, події і явища історичного розвитку. Теоретичний зміст предметної області: комплекс історичних концепцій, функціонування і трансформації історичних шкіл, концепції й теорії, що лежать в основі сучасного гуманітарного знання. Методи, методики: критичний аналіз, оцінка, синтез ідей у галузі історії, методи активного навчання, презентації, групові завдання, індивідуальні проекти. Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання та інформаційні ресурси та спеціальне програмне забезпечення, що застосовуються в діяльності у сфері історії.
Орієнтація програми	Освітньо-наукова академічна програма. Програма зорієнтована на формування у здобувачів теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, необхідних для самостійного проведення наукових досліджень у сфері історії, вирішення комплексних проблем сучасної історичної науки, здійснення науково-педагогічної діяльності.
Основний фокус освітньо-наукової програми та спеціальності	Оволодіння здобувачами методикою та методологією ведення самостійних наукових досліджень в галузі 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 032 Історія та археологія.
Особливості програми	Програма реалізується в активному академічному та викладацькому середовищах, сприяє перейняттю традицій і цінностей українських наукових історичних шкіл. Навчання за програмою передбачає: - можливість проходження навчально-педагогічної практики на базі різних ЗВО, з якими укладено договори про співпрацю, зокрема ЛНУ ім. Івана Франка, НУ «Львівська Політехніка», Львівська національна академія мистецтв та ін. - можливість здобувачів обирати для дослідження широку проблематику історичних досліджень з пріоритетом наукових досліджень етнологічного напрямку; - можливість опрацювання історіографічних, етнографічних матеріалів на базі наукової бібліотеки та наукового архіву ІН НАН України та Музею етнографії та художніх промислів ІН НАН України;

	- можливість виконання досліджень на замовлення державних органів, органів місцевого самоврядування, інших органів, установ та організацій незалежно від форм власності.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010 доктор філософії може працювати на посадах наукових і науково-педагогічних працівників у наукових установах і закладах вищої освіти, працівників найвищої кваліфікації у дослідницьких та науково-експертних установах та організаціях, наукових консультантів, менеджерів (управителів) в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, установах та організаціях та відповідних адміністративних посадах, зокрема з таких підкласів:</p> <p>Керівники підприємств, установ та організацій (1210.1): директор (начальник, інший керівник) підприємства, директор (ректор, начальник) вищого навчального закладу (технікуму, коледжу, інституту, академії, університету і т. ін.) і т.д. Керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники (1237). Головні фахівці – керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники (1237.1). Начальники (завідувачі) науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники (1237.2). Викладач закладу вищої освіти (2310.2); Викладачі університетів та вищих навчальних закладів (2310): асистент, доцент, професор. Професіонали в галузі історії (2443): історик (2443.2); історик-дослідник (2443.1). Професіонали в галузі архівної справи та музеєзнавства (2431).</p>
Подальше навчання	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Активний стиль викладання, що дає можливість здобувачеві самостійно обирати наукові напрями дослідження в галузі історії. Забезпечується можливість індивідуальної дослідницької роботи здобувача. Передбачено проблемно-орієнтоване навчання, самостійне навчання, спільна діяльність з науковим керівником.

	<p>Здобувачі мають право на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених освітньо-науковою програмою та навчальним планом.</p> <p>Викладання здійснюється упродовж перших 3 років у формі лекцій, семінарських занять, асистентської педагогічної практики, індивідуальних консультацій наукових керівників та викладачів, самостійного наукового дослідження.</p> <p>Під час останнього року навчання 100% часу відводиться на підготовку дисертації до захисту.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання роботи здобувача відбувається:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за освітньою складовою – и оцінюється за 100-бальною шкалою, яка розподіляється на бали, отримані впродовж семестру, та бали, отримані під час заліку/іспиту (за шкалою оцінювання: зараховано / не зараховано – залік; незадовільно, задовільно, добре, відмінно – іспит) у формі поточного контролю на заняттях, написання рефератів, усних і письмових заліків та екзаменів, захисту звіту з проходження педагогічної практики; порядок оцінювання знань за освітньою складовою конкретизується у робочих програмах навчальних дисциплін; - за науковою складовою – шляхом публічного звітування про виконання індивідуального плану підготовки на засіданні відділу із затвердженням на вченій раді двічі на рік, попередньої експертизи та публічного захисту кваліфікаційної наукової праці.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	<p>ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності в галузі історії (етнології), застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї на основі аналізу та синтезу логічних аргументів та перевірених фактів.</p> <p>ЗК 2. Здатність розробляти наукові проекти та управляти ними.</p> <p>ЗК 3. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.</p> <p>ЗК 4. Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іншомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень.</p> <p>ЗК 5. Здатність критично аналізувати існуючу наукову</p>

	<p>джерельну базу, а також власні нові напрацювання і висунуті попередньо гіпотези, конструктивно використовувати засвоєну інформацію. Ефективно використовувати різнотипні джерела у науковій роботі.</p> <p>ЗК 6. Здатність застосовувати новітні інформаційні технології для оптимізації процесу і результатів наукового дослідження.</p> <p>ЗК 7. Здатність організовувати і проводити навчальні заняття; здатність до безперервного професійного та особистісного розвитку, самовдосконалення.</p> <p>ЗК 8. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 9. Здатність застосовувати різні методи досліджень відповідно до мети, завдань та особливостей наукових проєктів.</p> <p>ЗК 10. Здатність до фахового спілкування з непрофесіоналами у галузі.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності (СК)</p>	<p>СК 1. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі історії та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових соціогуманітарних виданнях.</p> <p>СК 2. Володіння передовими концептуальними та методологічними знаннями за спеціальністю 032 Історія та археологія і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.</p> <p>СК 3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проєктах гуманітарної освіти у системі освіти дорослих.</p> <p>СК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у галузі гуманітарних наук та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.</p> <p>СК 5. Здатність збирати дані для історичного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх.</p> <p>СК 6. Здатність здійснювати експертну діяльність у історії.</p> <p>СК 7. Здатність визначати рівень об'єктивності фактологічної основи історичних подій в різних видах джерел, встановлювати та оцінювати її достовірність та репрезентативність.</p> <p>СК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті і реалізовувати спільні проєкти у сфері історії та/або археології з європейськими та євроатлантичними інституціями.</p>

	<p>СК 9. Вміння здійснювати інноваційну діяльність у сфері етнологічних досліджень із застосуванням нових підходів та методологій.</p> <p>СК 10. Здатність розвивати соціальне усвідомлення ролі культурної спадщини, популяризація знань.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>Програмні результати навчання (ПРН)</p>	<p>ПРН 1. Мати передові концептуальні та методологічні знання в галузі історії і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.</p> <p>ПРН 2. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми історії державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.</p> <p>ПРН 3. Здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науково-популярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії та археології.</p> <p>ПРН 4. Комунікувати і співпрацювати з державними і громадськими організаціями, міжнародними інституціями.</p> <p>ПРН 5. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з історії та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.</p> <p>ПРН 6. Розуміти загальні принципи та методи історичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях та у викладацькій практиці.</p> <p>ПРН 7. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи у науковій та викладацькій діяльності.</p> <p>ПРН 8. Аналізувати явища суспільного життя на основі системного наукового світогляду. Пов'язувати конкретні завдання професійної та науково-інноваційної діяльності із загальнофілософськими проблемами. Визначати міждисциплінарний характер</p>

	<p>наукових соціогуманітарних проблем.</p> <p>ПРН 9. Організовувати і здійснювати освітній процес у галузі історії на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.</p> <p>ПРН 10. Презентувати результати власних наукових досліджень українською, англійською (та, можливо, іншою, відповідно до специфіки роботи) мовами в різних формах і жанрах (наукова стаття, звіт, наукова доповідь тощо).</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Кадрове забезпечення освітньо-наукової програми складається з науковців (викладачів аспірантури) Інституту народознавства НАН України. До викладання окремих дисциплін, відповідно до їх компетенції та досвіду, залучений професорсько-викладацький склад Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України («Іноземні мови»), Центру гуманітарної освіти НАН України («Філософія»), Національного університету «Львівська Політехніка», ЛНУ ім. Івана Франка (забезпечення асистентсько-педагогічної практики), що врегульовано відповідними Угодами про співпрацю між установами на засадах академічної мобільності.</p> <p>Усі науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітньо-наукову програму, мають науковий ступінь, вчене звання, високий рівень наукової та професійної активності.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості вищої освіти.</p> <p>Матеріально-технічне забезпечення ІН НАН України включає: кабінети, зали засідань, наукову бібліотеку, науковий архів, музей, укриття, технічне обладнання, інформаційні та програмні ресурси (мультимедійний проектор, комп'ютери, принтери, сканери).</p> <p>В усіх приміщеннях забезпечений доступ до мережі Інтернет завдяки технології Wi-Fi.</p> <p>ІН НАН України забезпечує викладачам та аспірантам доступ до корпоративної версії ZOOM, що забезпечує проведення конференцій та наукових семінарів онлайн.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти.</p> <p>Інформаційне забезпечення включає доступ до:</p> <ul style="list-style-type: none"> - наукової бібліотеки та наукового архіву Інституту; - наукометричних баз даних Web of Science, Scopus; - доступ до наукових бібліотек через МБА

	<p>(міжбібліотечний науковий абонемент).</p> <ul style="list-style-type: none"> - фондів колекції відділу МЕХП ІН НАН України, які мають статус «Національне надбання». <p>Навчально-методичне забезпечення включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - робочі програми та силабуси освітніх компонентів; - конспекти лекцій, практикуми; - інші навчально-методичні матеріали. <p>Навчально-методичне забезпечення включає робочі програми навчальних дисциплін та практик, силабуси для здобувачів з необхідною для них інформацією про дисципліну, посібники, навчальні методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи здобувачів (надаються викладачами), інші та навчальні платформи (Google class, Zoom тощо).</p> <p>ІН НАН України видає науковий фаховий часопис "Народознавчі зошити".</p>
9 – Академічна мобільність	
<p>Національна міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>та</p> <p>На основі двосторонніх договорів між ІН НАН України та іншими закладами вищої світи та науковими установами України</p> <p>Інститут розглядає різні можливості для залучення аспірантів у міжнародну академічну спільноту за спеціальністю та галуззю знань: сприяння апробації результатів наукових досліджень аспірантів на міжнародних конференціях і семінарах, заохоченні до публікацій у закордонних періодичних виданнях.</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Здійснюється відповідно до правил прийому на загальних підставах</p>

II. Анотації навчальних дисциплін

ЦИКЛ ДИСЦИПЛІН ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

1. ОДЗ_01 «Іноземна мова професійного спрямування»

Навчальна дисципліна «Іноземна мова професійного спрямування» ґрунтується на базових знаннях і навичках роботи з науковою і фаховою літературою, потрібною для здобуття відповідних компетентностей з іноземної мови під час підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти – доктора філософії. Освітня складова освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за науковими спеціальностями установ НАН України Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України.

Кількість кредитів: 8.

Викладачі: співробітники Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України (у межах програми академічної мобільності).

Мета навчальної дисципліни: розвиток мовленнєвих компетентностей, які відповідають рівню досвідченого користувача іноземної мови С1, а саме формування навичок і вмінь, які забезпечують необхідне для науковця вільне розуміння усних і письмових наукових текстів, а також вільне та ефективно висловлення й спілкування на науково-академічні та загальні / повсякденні теми в усній і письмовій формах.

Мови викладання: англійська, німецька, французька та інші іноземні мови.

Термін вивчення: дисципліну вивчають на 1 році навчання за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії» в обсязі 240 годин, серед них 240 годин аудиторних занять (16 год. – лекційні заняття, 224 год. – практичні заняття). Форма підсумкового контролю знань – іспит.

2. ОДЗ_02 «Філософія науки та культури»

Навчальна дисципліна «Філософія науки та культури» ґрунтується на методологічних, логічних та аксіологічних принципах наукової діяльності, покликана використовувати гносеологічні орієнтири щодо змісту пізнавального процесу, його рівнів та видів. Передбачає ознайомлення з найвідомішими працями, що формують парадигму розуміння філософії науки та культури. Під час вивчення дисципліни аспіранти здобудуть навички застосування діалектичного методу мислення, аналізу парадоксів, розв'язку наукових суперечностей, а також опанують культуру використання загальнонаукових філософських методів. Освітня складова освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за науковими спеціальностями установ НАН України Центру гуманітарної освіти НАН України.

Кількість кредитів: 6.

Викладачі: співробітники Центру гуманітарної освіти НАН України (у межах програми академічної мобільності).

Мета навчальної дисципліни: здобуття філософських компетентностей, які потрібні для провадження наукової діяльності, а саме для формування навичок і вмінь аналізувати літературознавчі проблеми із застосуванням методології філософії науки та культури, розвивати здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до генерування та обґрунтування нових ідей.

Мови викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліну вивчають на 1 році навчання за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії» в обсязі 180 годин, серед них 115 годин аудиторних

занять (51 год. – лекційні заняття, 64 год. – практичні заняття), 65 годин самостійної роботи. Форма підсумкового контролю знань – іспит.

2. ОДЗ_03 «Методологія, організація та технологія наукових досліджень»

Навчальна дисципліна «Методологія, організація та технологія наукових досліджень» розглядає: науку як дослідницьку діяльність, науку в системі культури, наукову інформацію та її джерела, організацію науково-дослідної роботи, творчість у процесі наукового пізнання, аналітичні технології наукового дослідження, поняття про методи та методологію науки, моделювання в наукових дослідженнях, апробацію результатів наукових досліджень, порядок роботи над дисертацією, її завершення, методи досліджень, схеми наукового дослідження, вибірку об'єктів дослідження, класифікацію об'єктів матеріальної та духовної культури.

Кількість кредитів: 6.

Викладачі: ПАВЛЮК Степан Петрович, акад. НАН України, директор, ТАРАС Ярослав Миколайович, д.і.н., проф., завідувач відділу етнології сучасності

Мета навчальної дисципліни: сприяння розвитку наукового світогляду здобувачів та забезпечення їхньої професійної соціалізації у академічно-професійному середовищі, розвиток базових знань з методології наукових досліджень та засвоєння навичок оптимальної організації діяльності, спрямованої на успішне проведення наукових досліджень у галузі історії та археології та забезпечення фахового оформлення і апробації результатів.

Мови викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліну вивчають на 1 році навчання за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії» в обсязі 180 годин, серед них 60 годин аудиторних занять (32 год. – лекційні заняття, 28 год. – практичні заняття), 120 годин самостійної роботи. Форма підсумкового контролю знань – іспит.

ЦИКЛ ДИСЦИПЛІН ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

1. ОДП_01 «Етнографічне районування України»

Дисципліна «Етнографічне районування України» належить до переліку обов'язкових для вивчення. У рамках дисципліни розглядаються прийнятий в етнологічній науці умовний поділ української етнічної території на певні регіони та райони за історико-етнографічними ознаками. При розробці курсу враховано той факт, що детальна схема етнографічного районування на сьогоднішній день до кінця не розроблена, запропоновані підходи до з'ясування цього питання є робочими (схематичними), які потребують уточнення та розробки методологічно-теоретичних основ етнографічного районування.

Кількість кредитів: 3

Викладачі: РАДОВИЧ Роман Богданович, д.і.н., с.н.с. відділу історичної етнології

Мета навчальної дисципліни: сформувані у студентів всебічні знання про прийнятий в етнологічній науці умовний поділ української етнічної території на певні регіони та райони за історико-етнографічними ознаками (властивими їм місцевими особливостями традиційної духовної, матеріальної та суспільно-побутової культури).

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається на 1 році навчання за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії» в обсязі 90 годин, у тому числі 30 годин аудиторних

занять (16 годин – лекційні заняття, 14 годин – практичні заняття), 60 годин самостійної роботи. Форма підсумкового контролю знань – залік.

2. ОДП_02 «Теорія етнології»

Дисципліна «Теорія етнології» належить до переліку обов'язкових для вивчення та на основі використання найновіших здобутків української та світової етнологічної науки та історіографії поглиблено знайомить аспірантів із становленням і розвитком української етнологічної науки у ХХ – поч. ХХІ ст.: періодами, школами та методологічними підходами, представниками та науковою спадщиною провідних українських етнологів, проблематикою та термінологією. На лекційних та практичних заняттях буде розглянуто передумови, характерні риси та наслідки кожного періоду та етапу в розвитку української етнології на конкретному суспільно-політичному тлі та на фоні загальносвітового розвитку етнології /культурної антропології/ соціальної антропології.

Кількість кредитів: 3.

Викладачі: ПАВЛЮК Степан Петрович, акад. НАН України, директор

Мета навчальної дисципліни: систематизувати ключові, етапні події становлення етнології як науки, етногенетичної проблематики, сучасної тенденції етнічної самоідентифікації.

Мова викладання: українська

Термін вивчення: дисципліна вивчається на 1 році навчання за освітнім рівнем «доктор філософії» в обсязі 90 годин, у тому числі 30 годин аудиторних занять (16 год. – лекційні заняття, 14 год. – практичні заняття), 60 годин самостійної роботи. Форма підсумкового контролю знань – залік.

3. ОДП_03 «Етнічна історія України в світлі даних антропології»

Дисципліна «Етнічна історія України в світлі даних антропології» належить до переліку обов'язкових для вивчення. Вона передбачає ознайомлення з історією антропології її основними поняттями, концепціями й методиками. Антропологічні (фенотипічні) маркери, котрі мають спадковий характер, є важливим джерелом історичної інформації, яка стосується найдавніших етнічних спільнот на території нашої держави; генетичних взаємин носіїв численних археологічних культур, поширених в різні історичні період. Аспіранти зможуть застосовувати антропологічні дані для вивчення та аналізу давніх і сучасних культурно-історичних явищ.

Кількість кредитів: 3

Викладач: СЕГЕДА Сергій Петрович, д.і.н., проф., головний науковий співробітник відділу історичної етнології

Мета навчальної дисципліни: є ознайомлення аспірантів з пізнавальними можливостями етнічної антропології як джерела історичної інформації, сучасними методами антропологічних досліджень, фізичними рисами давніх популяцій на теренах нашої держави, генетичними взаєминами творців археологічних культур різних історичних епох, роллю носіїв різномірних морфологічних компонентів у формуванні антропологічних особливостей середньовічної людності України, генетичними витоками українського народу в світлі даних антропології, антропологічним складом українського народу, локальними антропологічними варіантами на теренах сучасної України з урахуванням широкого комплексу морфо-фізіологічних ознак, що застосовуються в сучасній антропології.

Мова викладання: українська

Термін вивчення: дисципліна вивчається на 2 році навчання за освітнім рівнем «доктор філософії» в обсязі 90 годин, у тому числі 30 годин аудиторних занять (16 год. – лекційні заняття, 14 год. – практичні заняття), 60 годин самостійної роботи. Форма підсумкового контролю знань – залік.

4. ОДП_04 «Українське народне мистецтво: морфологія та історія»

Дисципліна «Українське народне мистецтво: морфологія, історія та сучасні тенденції» розроблена таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання для того, щоб опанувати методіку проведення наукових досліджень в галузі етнології. Тому у курсі представлено як огляд концепцій морфології та еволюції українського народного мистецтва, так і методіки, для його дослідження.

Кількість кредитів: 3

Викладач: ГЕРУС Людмила Мечиславівна, д.і.н., с.н.с., завідувачка відділу народного мистецтва.

Мета навчальної дисципліни: є надання аспірантам необхідних знань про українське народне мистецтво, закономірності його еволюції та самобутність видів, актуальні практики функціонування і репрезентації виробів.

Мова викладання: українська

Термін вивчення: дисципліна вивчається на 2 році навчання за освітнім рівнем «доктор філософії» в обсязі 90 годин, у тому числі 30 годин аудиторних занять (16 год. – лекційні заняття, 14 год. – практичні заняття), 60 годин самостійної роботи. Форма підсумкового контролю знань – залік.

5. ОДП_05 «Усна історія: теорія і методологія»

Усна історія: теорія і методологія знайомить з історією становлення, інституціями, теорією та методологією усної історії. Студенти здобудуть ґрунтовні знання та практичні навички для самостійної розробки та здійснення досліджень у форматі усної історії у контексті етнологічних та історико-антропологічних студій української культури. Передбачено вивчення принципів дизайну та поетапної реалізації усноісторичного дослідження – від формулювання теми до оприлюднення результатів. Студенти опанують конкретні методи і техніки інтерв'ювання, навчаться належно оформляти та архівувати усноісторичні документи, а також здійснювати їх аналітичне опрацювання. Велику увагу приділено етичним та правовим аспектам практики усної історії у постсоціалістичному контексті

Кількість кредитів: 3

Викладач: КІСЬ Оксана Романівна, д.і.н., с.н.с., завідувачка відділу соціальної антропології.

Мета навчальної дисципліни: сформувані у студентів всебічні знання теорії та методології усної історії, виробити практичні уміння щодо застосування методів усної історії (інтерв'ювання) у польових дослідженнях та навички використання усноісторичних джерел в соціально-антропологічних і етнологічних дослідженнях.

Мова викладання: українська

Термін вивчення: дисципліна вивчається на 2 році навчання за освітнім рівнем «доктор філософії» в обсязі 90 годин, у тому числі 30 годин аудиторних занять (16 год. – лекційні заняття, 14 год. – практичні заняття), 60 годин самостійної роботи. Форма підсумкового контролю знань – залік.

6. НПП «Навчально-педагогічна практика»

Дисципліна «Навчально-педагогічна практика» відповідає програмі практики для підготовки докторів філософії 032 Історія та археологія. Навчально-педагогічна практика є завершальним етапом практичної підготовки випускників аспірантури та здійснюється в умовах безпосередньої викладацької, організаційно-методичної, виховної та науково-дослідної роботи. Аспіранти здобудуть досвід науково-педагогічної діяльності та закріплять теоретичні знання, здобуті за час навчання в аспірантурі.

Кількість кредитів: 6

Керівник практики від Інституту народознавства НАН України – БАЛАГУТРАК Микола Петрович к.і.н., с.н.с., старший науковий співробітник відділу етнології сучасності.

База практики – Львівський національний університеті. Івана Франка.

Мета навчально-педагогічної практики – вдосконалення та закріплення знань аспірантів з питань організації та здійснення навчального процесу, застосування на практиці активних методик викладання професійно-орієнтованих дисциплін фахового напрямку, розвиток педагогічних компетенцій, систематизація та поглиблення педагогічних знань, виховання у аспірантів потреби у систематичному поновленні знань та застосуванні їх на практиці.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: на навчально-педагогічну практику відведено 180 годин (6 кредитів ECTS) у 5 семестрі (18 год. семінарів). Самостійна робота практикантів: 162 год. Форма підсумкового оцінювання: залік.

Регламентують: «Положення про науково-педагогічну практику аспірантів Інституту народознавства НАН України»

ВИБІРКОВА ЧАСТИНА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Освітньо-наукова програма забезпечує реалізацію аспірантами права на вільний вибір навчальних дисциплін (освітніх компонентів), передбаченого п. 15 частини І ст. 62 Закону України «Про вищу освіту», п. 26 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. №261 (зі змінами).

Процедура самостійного обрання навчальних дисциплін вибіркового блоку створює умови для набуття знань і компетентностей у науковій спеціалізації, релевантній науковому напрямку, який досліджує аспірант, темі його дисертаційної роботи. Добираючи вибіркові дисципліни аспірант має керуватися передусім своїми науковими інтересами. Під час формування індивідуального плану на першому році навчання під керівництвом наукового керівника аспірант має обрати ті вибіркові предмети, які якнайкраще враховують інтереси аспіранта, наукову тему дисертації, можливості молодого науковця розвивати індивідуальну наукову траєкторію.

Форма підсумкового контролю знань за кожною з вибірових дисциплін – залік.

1. ВД_1 «Методика польових етнологічних досліджень»

Дисципліна «Методика польових етнологічних досліджень» розглядає методи праці етнолога під час польових досліджень, способи збору польових етнографічних матеріалів, методика й практику дослідження різних ділянок традиційно-побутової культури під час польових досліджень, фіксацію етнографічних матеріалів, правила

ведення, оформлення і зберігання документів.

Кількість кредитів: 5

Викладачі: ТАРАС Ярослав Миколайович, д.і.н., проф., завідувач відділу етнології сучасності

Мета навчальної дисципліни: освоєння нових теорій, моделей, методів дослідження, збору польового матеріалу та підготовка наукового апарату для подальшої роботи згідно поставлених завдань. Розглядається організація, види і методи польових етнографічних досліджень, робота з інформаторами, методика дослідження матеріальної та духовної культури, збір інформації про пам'ятки історії, будівництва, шляхи сполучення та засоби пересування, землеробство, тваринництво, допоміжні види господарських занять, одяг, громаду і громадський побут, світоглядні уявлення та вірування.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається за вибором на 2 році навчання за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії» в обсязі 150 годин, у тому числі 50 годин аудиторних занять (26 годин – лекційні заняття, 24 годин – практичні заняття), 100 годин самостійної роботи.

2. ВД_2 «Антропология фольклору»

Дисципліна «Антропология фольклору» знайомить з історією становлення антропологічного виміру дослідження сучасного фольклору, інституціями, теорією та методологією антропології фольклору. Аспіранти здобудуть ґрунтовні знання та практичні навички для самостійної розробки та здійснення досліджень у форматі міждисциплінарного вивчення усної народної творчості, що функціонує у широкому полі масової культури. Передбачено вивчення фольклорної інтерпретації актуальних суспільно-історичних подій та повсякдення окремих великих груп людей, об'єднаних за місцем проживання, віком, гендером, професією, політичними переконаннями тощо. Студенти опанують конкретні методи пошуку і техніки запису фольклорних та інших уснословесних текстів з ознаками фольклорності

(метод інтерв'ювання респондентів), навчатися належно паспортизувати та архівувати фольклорні документи, а також здійснювати їх аналітичне опрацювання.

Кількість кредитів: 5

Викладачі: КУЗЬМЕНКО Оксана Мирославівна, д.ф.н., с.н.с., провідна наукова співробітниця відділу соціальної антропології.

Мета навчальної дисципліни: сформувані в слухачів (аспірантів) комплекс теоретико-методологічних знань та практичних навичок для дослідження українського фольклору, окремих жанрів фольклору та пост-фольклору в аспекті їх когнітивної заданості та антропоцентричності.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається за вибором на 2 році навчання за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії» в обсязі 150 годин, у тому числі 50 годин аудиторних занять (26 годин – лекційні заняття, 24 годин – практичні заняття), 100 годин самостійної роботи.

3. ВД_3 «Розвиток української етнології у ХІХ - на початку ХХІ ст.»

Дисципліна «Історія української етнології у ХІХ - на початку ХХІ ст.» - одна з найважливіших у циклі дисциплін на вибір, присвячених історії української

етнології. Цей курс на основі використання найновіших здобутків української та світової етнологічної науки та історіографії поглиблено знайомить аспірантів із становленням і розвитком української етнологічної науки: періодами, школами та методологічними підходами, представниками та науковою спадщиною провідних українських етнологів, проблематикою та термінологією. На лекційних та практичних заняттях буде розглянуто передумови, характерні риси та наслідки кожного періоду та етапу в розвитку української етнології на конкретному суспільно-політичному тлі та на фоні загальносвітового розвитку етнології /культурної антропології/ соціальної антропології.

Кількість кредитів: 5

Викладач: ПАЦАЙ Тамара Анатоліївна, к.і.н., с.н.с., в.о. заступника директора з наукової роботи.

Мета навчальної дисципліни: засвоєння шляхів розвитку української етнології у XVIII -XXI ст., встановлення передумов розвитку наукових шкіл, впливів та наслідків на їх розвиток суспільно-політичних та економічних обставин, встановлення впливу наукових контактів на розвиток української етнології у загальносвітовому науковому процесі.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається за вибором на 2 році навчання за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії» в обсязі 150 годин, у тому числі 50 годин аудиторних занять (26 годин – лекційні заняття, 24 годин – практичні заняття), 100 годин самостійної роботи.

4. ВД_4 «Народна архітектура України»

Дисципліна «Народна архітектура України» вивчає особливості планувального та конструктивного рішення народної архітектури, розкриває основні риси народної творчості в архітектурі, дає змогу визначити історико-культурну значущість народної спадщини, виявляє особливості організації середовища і відповідно дозволяє окреслити коло можливих нових напрямків її дослідження, розглядає основні типи будівель українського села та найхарактерніші риси традиційної архітектурної спадщини України, досліджує дерев'яні церкви, збудовані народними майстрами та школи народного храмового будівництва.

Кількість кредитів: 5

Викладач: ТАРАС Ярослав Миколайович, д.і.н., проф., завідувач відділу етнології сучасності

Мета навчальної дисципліни: знайомити із історичним розвитком народного будівництва (в матеріальному та духовному вимірах) для оволодіння сучасними підходами та інструментами дослідження етнокультурних явищ та процесів.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається за вибором на 2 році навчання за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії» в обсязі 150 годин, у тому числі 50 годин аудиторних занять (26 годин – лекційні заняття, 24 годин – практичні заняття), 100 годин самостійної роботи.

5. ВД_5 «Антропологічний склад українського народу»

Дисципліна «Антропологічний склад українського народу» розроблена на підставі аналізу різномірних джерел, що дозволяють дати розгорнуту характеристику антропологічного складу українського народу як відображення довготривалих

етногенетичних процесів.

Кількість кредитів: 5

Викладач: СЕГЕДА Сергій Петрович, д.і.н., проф., головний науковий співробітник відділу історичної етнології.

Мета навчальної дисципліни: ознайомлення аспірантів з результатами досліджень, які стосуються антропологічного складу українського народу, що сформувався в результаті довготривалих етногенетичних процесів.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається за вибором на 3 році навчання за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії» в обсязі 150 годин, у тому числі 50 годин аудиторних занять (26 годин – лекційні заняття, 24 годин – практичні заняття), 100 годин самостійної роботи.

6. ВД_6 «Етногенез українців»

Дисципліна «Етногенез українців» акцентує на ключових, етапних подіях становлення українців як народу, теоретично умотивовуючи цей процес. Увагу буде звернуто на етногенетичну проблематику, сучасні тенденції етнічної самоідентифікації тощо. Буде розглянуто дослідницькі проблеми про історичні витоки, історичну пам'ять, процес формування і врешті тривку й тривалу консолідація її в історичні спільноти

Кількість кредитів: 5

Викладач: ПАВЛЮК Степан Петрович, акад. НАН України, директор.

Мета навчальної дисципліни: засвоєння основних концепцій етногенезу та етнічної історії українців; ознайомлення аспірантів з основним категоріальним апаратом етнічної історії людства, з її методологією і завданнями; вивчення етапів етнічного розвитку українців, основних рис матеріальної і духовної культури, змін національного складу населення у межах етнічної території України; дослідження етно-соціальної структури українського суспільства на різних етапах часового розвитку.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається за вибором на 3 році навчання за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії» в обсязі 150 годин, у тому числі 50 годин аудиторних занять (26 годин – лекційні заняття, 24 годин – практичні заняття), 100 годин самостійної роботи.

7. ВД_7 «Соборницька візія українського етнокультурного простору в народознавчих дослідженнях I пол. XIX ст.»

Дисципліна “Соборницька візія українського етнокультурного простору в народознавчих дослідженнях I пол. XIX ст.” розпрацьованов такий спосіб, який би дозволив аспірантам отримати знання, що є необхідними для проведення самостійних наукових досліджень. Тому у курсі представлено огляд історії зародження та становлення етнографії як науки на українських землях, провідні концепції стосовно походження і розвитку певних етнокультурних явищ, а також процесів та інструментів, які потрібні для їх самостійного студіювання.

Кількість кредитів: 5

Викладач: ДЯКІВ Володимир Михайлович, к.і.н., с.н.с., старший науковий співробітник відділу етнології сучасності.

Мета навчальної дисципліни: формуванні необхідних теоретичних знань і

практичних навиків стосовно історії зародження та становлення етнографії як науки на українських землях, що сприятиме критичному оцінюванню сучасного стану української етнології, формуванню авторської візії стосовно назрілих проблем окресленої тематики курсу.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається за вибором на 3 році навчання за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії» в обсязі 150 годин, у тому числі 50 годин аудиторних занять (26 годин – лекційні заняття, 24 годин – практичні заняття), 100 годин самостійної роботи.

8. ВД_8 «Етнопсихологічні риси українців»

Дисципліна «Етнопсихологічні риси українців» розкриває поняття етнічної самосвідомості і як вона виражається у міжетнічних стосунках. Під час вивчення дисципліни вивчаються базові категорії народної релігійності та сутність і значення релігії як психологічного і соціального феномену, етнічної диспозиції, етнічних стереотипів, ауостереотипів, гетеро стереотипів українців.

Кількість кредитів: 5

Викладач: БАЛАГУТРАК Микола Петрович, к.і.н., с.н.с., старший науковий співробітник відділу етнології сучасності.

Мета навчальної дисципліни: формування у аспірантів зацікавлення національно-психологічними особливостями народів, історико-культурних надбань українського етносу.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається за вибором на 3 році навчання за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії» в обсязі 150 годин, у тому числі 50 годин аудиторних занять (26 годин – лекційні заняття, 24 годин – практичні заняття), 100 годин самостійної роботи.

9. ВД_9 «Українське народне вбрання і тканина»

Дисципліна «Українське народне вбрання і тканина» розроблена таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, опанувати методику, що допоможе у проведенні наукових досліджень в галузі історичної етнології. У курсі представлено огляд концепцій еволюції української народної тканина та вбрання, а також методи та засоби, які потрібні для їхнього наукового опрацювання. Передбачається поглиблене ознайомлення з науковою спадщиною провідних українських етнологів та мистецтвознавців, проблематикою та термінологією ткацтва.

Кількість кредитів: 5

Викладач: НИКОРАК Олена Іванівна, д.мист., проф., провідний науковий співробітник відділу народного мистецтва

Мета навчальної дисципліни: використовуючи найновіші здобутки української етнології та мистецтвознавства, сформувані у майбутніх дослідників-етнологів знання про традиційно-побутову культуру українського народу, зокрема про народну тканину і вбрання.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається за вибором на 3 році навчання за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії» в обсязі 150 годин, у тому числі 50 годин аудиторних занять (26 годин – лекційні заняття, 24 годин – практичні заняття), 100 годин самостійної роботи.

10. ВД_10 «Народна обрядовість українців: традиції та новації»

Дисципліна «Народна обрядовість українців: традиції та новації» спрямована на розширення та поглиблення теоретико-методологічного та науково-методичного базису розвитку етнологічних досліджень. На прикладі народної обрядовості та її компонентів як комплексу реалій духовного виміру показано підхід до вивчення однієї із сторін традиційного побуту українського народу в його зв'язках з іншими галузями традиційно-побутової культури. Продемонстровано продуктивність залучення до історико-етнологічного дослідження народної культури джерел із суміжних дисциплін: археологічних, історичних, мистецтвознавчих, фольклорних, лінгвістичних.

Кількість кредитів: 5

Викладач: МОВНА Уляна Василівна, д.і.н., с.н.с., провідний науковий співробітник відділу історичної етнології

Мета навчальної дисципліни: використовуючи найновіші здобутки історіографії, сформувані у майбутніх дослідників-етнологів знання про світоглядну сферу традиційно-побутової культури українського народу, зокрема про народну обрядовість.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається за вибором на 2 році навчання за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії» в обсязі 150 годин, у тому числі 50 годин аудиторних занять (26 годин – лекційні заняття, 24 годин – практичні заняття), 100 годин самостійної роботи.

11. ВД_11 «Народна релігійність українців»

Дисципліна «Народна релігійність українців» знайомить з історією вивчення народної релігійності, у тому числі й сучасних її проявів, теорією та методологією дослідження цього явища в етнологічній науці. Аспіранти здобудуть ґрунтовні знання та практичні навички для самостійної розробки та здійснення досліджень у форматі міждисциплінарного вивчення проявів народної релігійності, що функціонують у широкому полі масової культури. Аспіранти опанують конкретні методи пошуку і техніки запису етнографічних матеріалів з окресленої тематики (метод інтерв'ювання респондентів), навчатися належно паспортизувати та архівувати етнографічні документи, а також здійснювати їх аналітичне опрацювання.

Викладач: ДЯКІВ Володимир Михайлович, к.і.н., с.н.с., старший науковий співробітник відділу етнології сучасності.

Мета навчальної дисципліни: сформувані у слухачів (аспірантів) базові теоретико- методологічні знання та практичні навички для дослідження традиційної духовної культури українців, народних вірувань та обрядів, світоглядних уявлень, окремих форм відображень народної релігійності в етнокультурі українців. Розпрацювати вміння застосовувати етнологічні методи у руслі пошуково-польової роботи та власне історико-етнологічного аналізу етнографічних матеріалів.

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається за вибором на 3 році навчання за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії» в обсязі 150 годин, у тому числі 50 годин аудиторних занять (26 годин – лекційні заняття, 24 годин – практичні

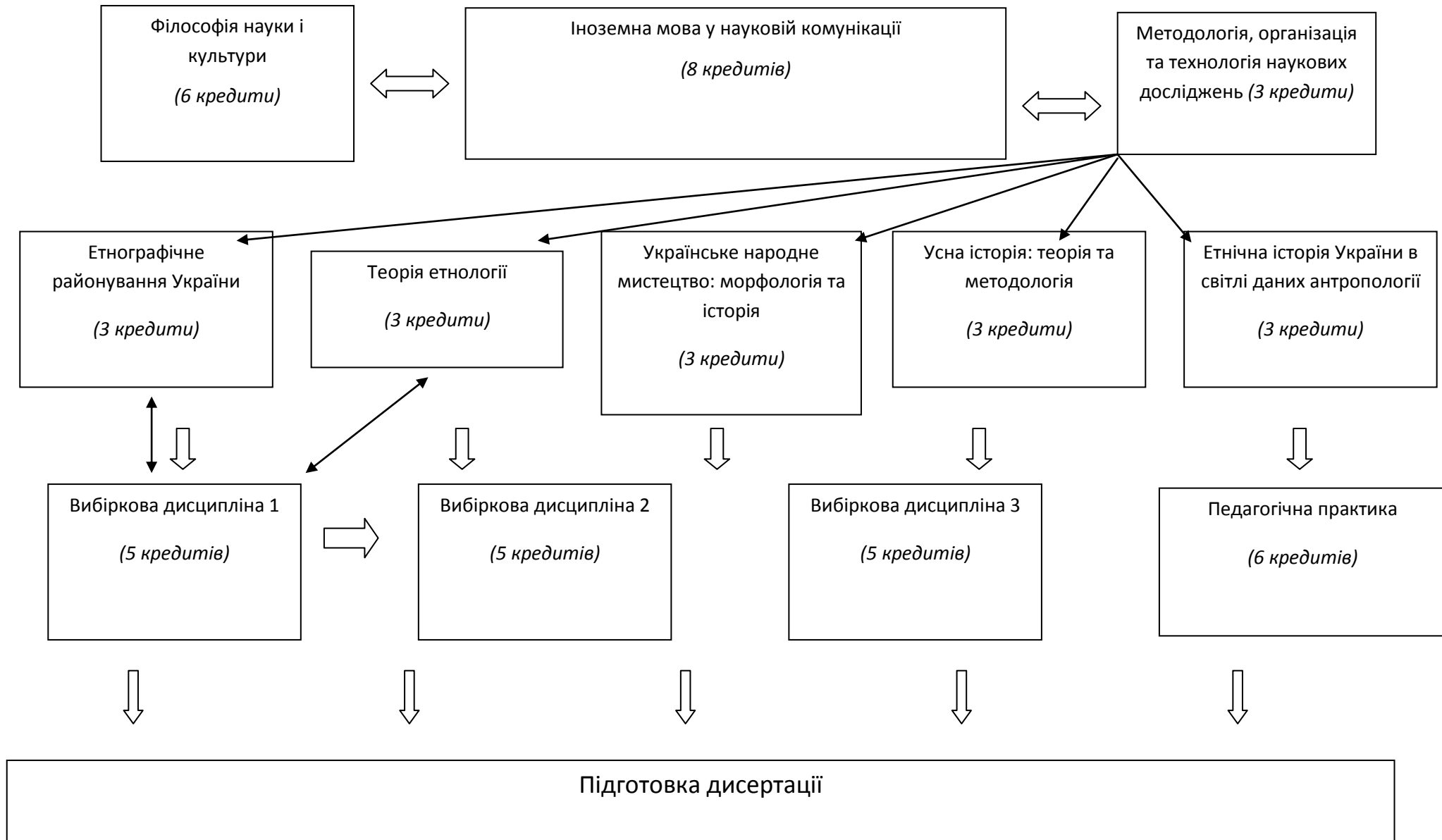
заняття), 100 годин самостійної роботи.

III. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

3.1. Перелік освітніх компонентів ОПН

Код н/д	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОПН			
ОДЗ 1	Іноземна мова професійного спрямування	8	Екзамен
ОДЗ 2	Філософія науки і культури	6	Екзамен
ОДЗ 3	Методологія, організація та технологія наукових досліджень	6	Екзамен
ОДП 1	Етнографічне районування України	3	Залік
ОДП 2	Теорія етнології	3	Залік
ОДП 3	Етнічна історія України в світлі даних антропології	3	Залік
ОДП 4	Українське народне мистецтво: морфологія та історія	3	Залік
ОДП 5	Усна історія: теорія і методологія	3	Залік
НПП	Педагогічна практика	6	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		33	
Вибіркові компоненти ОПН			
ВД 1	Вибіркова дисципліна 1	5	Залік
ВД 2	Вибіркова дисципліна 2	5	Залік
ВД 3	Вибіркова дисципліна 3	5	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент		12	
Загальний обсяг освітньо-наукової програми:		56	

3.2. Структурно-логічна схема ОПН

IV. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація аспірантів здійснюється відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії в галузі гуманітарних наук за спеціальністю 032 «Історія та археологія». У процесі підготовки докторів філософії використовують дві форми атестації: проміжну та підсумкову.

Метою проміжної атестації є контроль за виконанням індивідуального плану роботи аспіранта, вона відбувається двічі на рік. За результатами атестації відділом та вченою радою Інституту оцінюється успішність виконання аспірантом вимог освітньо-наукової програми та приймається рішення про схвалення роботи, переведення на наступний рік навчання, завершення навчання або відрахування за невиконання вимог освітньо-наукової програми.

Підсумкова атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації разовою спеціалізованою вченою радою. Обов'язковою умовою допуску до захисту аспірантів Інституту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану.

Дисертація повинна містити нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для гуманітарних знань та оприлюднені у відповідних публікаціях. Структура дисертації та її оформлення мають відповідати вимогам, встановленим Міністерством освіти і науки України.

В Інституті впроваджено **систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти**, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

– визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти та запобігання та виявлення академічного плагіату («Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Інституті народознавства НАН України», «Положення про забезпечення академічної доброчесності в Інституті народознавства НАН України»);

– здійснення моніторингу та періодичного перегляду ОНП, робочих програм та силабусів дисциплін («Методичні рекомендації щодо розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та закриття освітніх програм у Інституті народознавства НАН України»);

– забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи аспірантів за ОНП (опитування, анкетування);

– забезпечення публічності інформації про ОНП, аспірантуру/докторантуру (офіційний сайт Інституту);

Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними
компонентами освітньої програми

	ОДЗ_1	ОДЗ_2	ОДЗ_3	ОДП_1	ОДП_2	ОДП_3	ОДП_4	ОДП_5	ВД_1	ВД_2	ВД_3	ВД_4	ВД_5	ВД_6	ВД_7	ВД_8	ВД_9	ВД_10	ВД_11	НПІ
ПРН1				x		x	x		x					x						
ПРН2							x			x	x				x	x	x	x	x	
ПРН3										x		x	x							
ПРН4		x	x																	
ПРН5									x								x			
ПРН6								x										x		
ПРН7				x	x			x												
ПРН8			x							x										
ПРН9																				x
ПРН10	x					x					x	x			x	x		x	x	